

Boerin Eline gaat voor tijdelijke buitengebruikstelling en hoopt op nieuwe PAS-technieken

Reportage

De keuzes van melkveehouder Eline Boden (26) waren beperkt. Een vermindering van de jongveestapel? Kiezen voor beweiding? Of toch maar tijdelijke buitengebruikstelling? Ze koos voor de laatste optie om voor het PAS-decreet aan de stikstofreductie-eis van vijf procent te voldoen. Voor het volwassen melkvee waren er meer mogelijkheden en zette Eline een mestrobot in.

6 APRIL 2026

VILT-redactie

Lees meer over:

melkvee

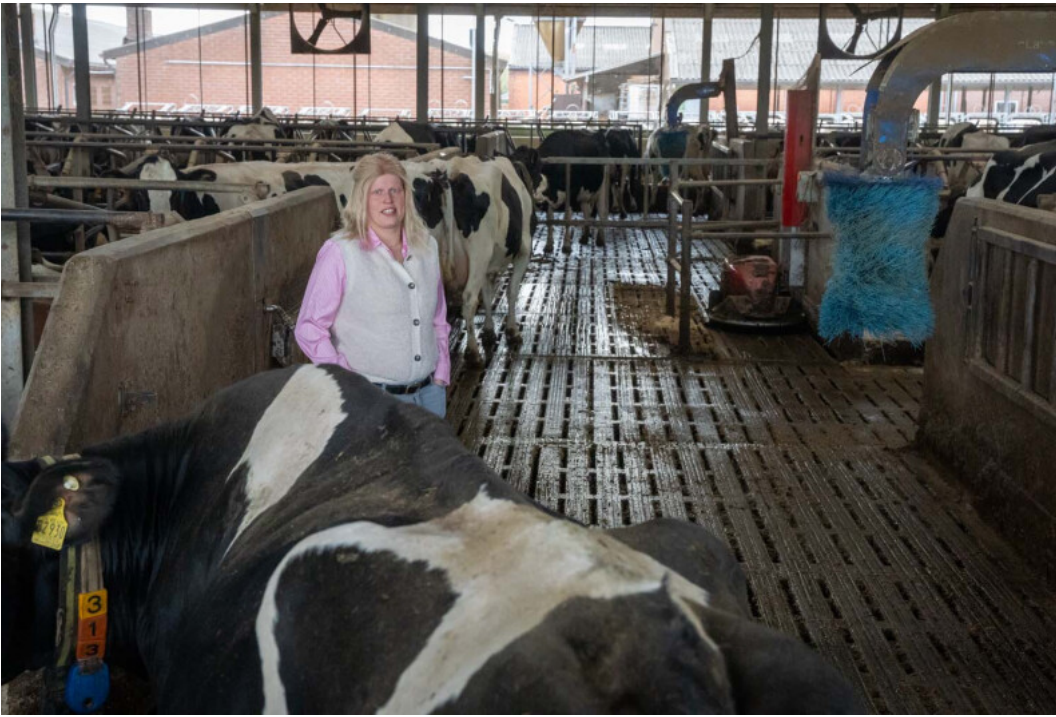
stikstof

Op een boerderijperceel van ruim een hectare graast een dozijn droge koeien op het malse gras. Vanuit de weide kunnen de koeien de stal in lopen, waar ze op zacht stro kunnen liggen. De weidegang wordt niet toegepast om stikstof te reduceren; weidegang in groep is een PAS-maatregel. “Dat doen we voor het welzijn van de dieren. De koeien komen zo tot rust”, vertelt Eline Boden.

In Essen, aan de grens met Nederland, houdt de boerin 250 koeien en 1.500 vleesvarkens. Sinds het overlijden van haar vader in 2017 runt zij het bedrijf samen met haar moeder en broer. Op een tweede locatie in Kalmthout, tien kilometer verderop, heeft de familie nog een vestiging. “Daar wonen mijn grootouders en hier houden we hoofdzakelijk jongvee.”

Twee bedrijfszetels betekenden dat Boden twee keer de stikstofuitstoot moest beperken. Het PAS-decreet schrijft een stikstofreductie van vijf procent voor op bedrijfsniveau. De maatregel moest tegen het einde van vorig jaar gerealiseerd zijn, maar boeren kregen tot 31 maart uitstel om de maatregelen in hun vergunning op te nemen. “Wij hebben via SBB eind vorig jaar een melding gedaan, maar hebben nog geen uitsluitel”, vertelt de boerin.

Mestrobot op melkveelocatie

Op de locatie met het melkvee koos de boerin voor een mestrobot. Sinds twee jaar rijdt de robot tien keer per dag door de stal. De robot wordt gecombineerd met waterbesproeiing. Daarom geldt deze maatregel volgens de PAS-lijst voor zeven procent reductie voor het melkveebedrijf. Boden schat dat in de regio 90 procent van de boeren heeft gekozen voor een mestrobot. Naast beweiden, is het de goedkoopste en praktisch meest haalbare techniek.

Voor de jongveelocatie had de boerin nog minder keuze. “Het was ofwel het verminderen van de veestapel, beweiding, of tijdelijke buitengebruikstelling”, vertelt ze. De laatste maatregel werd eind vorig jaar gecommuniceerd door Vlaams landbouwminister Jo Brouns (cd&v), die hierover berichtte naar de lokale besturen. Rundveehouders kunnen — als er nieuwe technieken op de markt komen — hun tijdelijke reductie terugschroeven en inwisselen voor een andere maatregel.

Boden zag het als jonge boerin niet zitten om vee in te leveren. “Mijn leningen en terugverdientijd zijn berekend op de bestaande veestapel.” Beweiding is in haar geval ook niet evident. 20 jaar geleden graasden de koeien van haar familie nog buiten, maar de intensivering van de sector maakt dat moeilijk. “We hebben al ons land nodig om veevoer te winnen. Beweiding, hoe gezond ook voor de dieren, betekent opbrengstverlies”, aldus de boerin.

Dreiging van wolf maakt beweiding extra moeilijk

Een tweede reden waarom de familie het jongvee niet meer beweidt, is de wolf. Sinds enkele jaren is die terug in Vlaanderen. Hoewel het roofdier zijn bakermat heeft in de Limburgse bossen, duikt er ook regelmatig een wolf op in de Noorderkempen. “Wij zitten vlak bij de Kalmthoutse Heide. De voorbije jaren heeft de wolf al verschillende keren landbouwdieren gedood. Dat durven wij niet aan”, aldus Eline.

Dus koos ze voor tijdelijke buitengebruikstelling op de jongvee-locatie. “Hopelijk komen er tegen 2030 nog andere maatregelen op de markt”, zegt ze. Ook op de melkveehouderij-locatie wacht ze op nieuwe maatregelen. “Er zijn een beperkt aantal maatregelen beschikbaar, zoals het koeientoilet en de Lely Sphere, maar dat zijn grote investeringen. Misschien komen er op termijn betere oplossingen op de markt.”

Voorlopig is wachten op nieuwe technieken het credo. Enthousiasme om andere investeringen op het bedrijf uit te voeren, heeft de boerin op dit moment niet. Het enige wat ze nu kan, is haar bedrijf optimaliseren. Het stikstofdecreet en de reductiemaatregelen zorgen nog voor veel onzekerheid. “Ik wil eerst afwachten hoe dat verder loopt, voordat we verder kijken.”

nieuws

Landbouwprotest kan tij niet keren: Antwerpse N-VA herzielt visie over stikstofregulering niet

26 MAART 2026

Klasse 2-bedrijf is een gemeentelijke aangelegenheid

Met een jongveestapel van 100 dieren is haar bedrijf in Kalmthout een klasse 2-bedrijf. “Daarmee is de vergunning een zaak van de gemeente”, zegt Gert Van Thillo. Hij is business manager van het agro-adviesbureau SBB Accountants & Adviseurs, dat Boden als klant heeft. Dat is een verklaring voor sommige Antwerpse veehouders die wel in aanmerking komen voor de maatregel tijdelijke buitengebruikstelling.

Klasse 1-bedrijven, die door de provincie vergund worden, mogen de maatregel niet toepassen. De provincie Antwerpen is de enige van de Vlaamse provincies die de maatregel niet erkent en daarmee ingaat tegen het advies van de landbouwminister. Tijdens een zitting in de Antwerpse provincieraad uitten een aantal boeren hun ongenoegen over het Antwerpse standpunt, dat hen benadeelt ten opzichte van andere Vlaamse boeren. 21 Antwerpse klasse 1-bedrijven meldten tijdelijke buitengebruikstelling.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra